

Maturitní zkouška z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Manuál pro studenty SŠ

- Český jazyk a literatura je zkušebním předmětem společné části maturitní zkoušky (je pro všechny **povinný**, část je hodnocena centrálně – jinde než na škole, kde studujete)
- Maturitní zkouška z ČJL se skládá ze 3 částí:

1. PÍSEMNÁ
PRÁCE

2. DIDAKTICKÝ
TEST

3. ÚSTNÍ
ZKOUŠKA

- Každá z těchto částí se plní zvlášť (v jiné dny)
- Na **každou část** máte **3 pokusy**, můžete tedy dělat:
 - 3x didaktický test; 3x písemnou práci a 3x ústní zkoušku(např. pokud poprvé neuspějete u didaktického testu, můžete ho psát ještě dvakrát)

Hodnocení maturitní zkoušky:

- Z každé části maturitní zkoušky získáte určitý počet bodů – ty se převedou na procenta (%)
 - *př. Didaktický test: maximální počet bodů je 50. Lenka získá 25 bodů, což je 50 %.*
- Celkový výsledek z maturitní zkoušky z ČJL se vypočítá jako vážený průměr získaných procent všech 3 dílčích zkoušek, přičemž váhy jednotlivých zkoušek (Didaktický test: Písemná práce: Ústní zkoušení) jsou 1:1:1.
 - *Př. Lenka napsala didaktický test na 50 %, písemnou práci na 70 %, ústní zkoušku splnila na 90 %.*
 - *Celkový výsledek: $50 + 70 + 90 = 210$*
 - *$210 \div 3 = 70 \%$*
 - **Lenka splnila maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury na 70 %**
- Celková procenta pak odpovídají určitým známkám (známka na maturitním vysvědčení):
 1. (výborný) 100 % - 88 %
 2. (chvalitebný) 87 % - 74 %
 3. (dobrý) 73 % - 59 %
 4. (dostatečný) 58 % - 44 %
 5. neuspěl 43 % - 0 % (musíte uspět **u každé části** maturitní zkoušky zvlášť!!!)

Písenná práce:

- Cílem písemné (slohové) práce je napsat text, který dává smysl, je napsaný správně (podle pravidel češtiny) a správně vyjadřuje Vaše myšlenky a názory.
- Zadání je **pro všechny** v celé ČR **stejně**, vydává ho Ministerstvo školství ČR.
- Máte na výběr **6 zadání**, Vy si vyberete jedno z nich (v záznamovém archu zaškrtnete číslo zadání, které jste si vybrali). **Na napsání písemné práce máte celkem 110 minut.** Nezapomeňte, že se hodnotí písemná práce napsaná do záznamového archu (přesně do vyznačených míst).

*Pokud jste v posledních 8 letech alespoň 4 roky studovali v zahraničí, máte možnost získat **navíc dalších 45 minut** na zpracování. Abyste tento čas dostali, musíte to uvést v přihlášce k maturitní zkoušce (zaškrtnout příslušné pole a doložit vysvědčení ze škol ze zahraničí).*

- Napsat musíte minimálně **250 slov**.
- Všichni mohou mít při psaní písemné práce svoje **Pravidla českého pravopisu**

*Pokud jste v posledních 8 letech alespoň 4 roky studovali v zahraničí, můžete používat také **překladový slovník** (např. česko-ruský, česko-španělský, česko-vietnamský...) a **Slovník spisovné češtiny**.*

Didaktický test:

- V tomto testu se zkouší:
 - pravopis, význam slov
 - skladba vět a souvětí
 - porozumění a rozbor textu
 - slohové útvary a funkční styly
 - schopnost seřadit části textu správně za sebou
 - česká a světová literatura
 - literární teorie ve vztahu ke konkrétnímu textu ...
- Test obsahuje **32 otázek**, celkem můžete získat 50 bodů. Abyste uspěli, musíte mít **minimálně 22 bodů (44 %)**
- Test obsahuje otázky:
 - Uzavřené – máte na výběr a) b) c) d) – je jen **1 správná odpověď**, takových otázek je v testu nejvíce
 - Otevřené – sem **píšete stručnou odpověď** (většinou doplníte jen několik slov), takových otázek je v testu málo
- Na vyplnění testu máte **75 minut**.

*Pokud jste v posledních 8 letech alespoň 4 roky studovali v zahraničí, máte možnost získat **navíc dalších 30 minut** na vyplnění testu. Navíc můžete používat překladový slovník (např. česko-německý, česko-bulharský, česko-japonský...)*

Abyste mohli mít u sebe slovník a získali čas navíc, musíte to uvést v přihlášce k maturitní zkoušce (zaškrtnout příslušné pole a doložit vysvědčení ze škol ze zahraničí).

Ústní zkouška:

- Každá **škola** má vypsany **seznam** literárních děl k maturitní zkoušce (60 knih a více)
- Každý student si vybírá z tohoto seznamu **20 knih**, při tom se musí splnit pravidla:
 - minimálně **2** knihy ze **světové a české literatury do konce 18. století**
 - minimálně **3** knihy ze **světové a české literatury 19. století**
 - minimálně **4** knihy ze **světové literatury 20. a 21. století**
 - minimálně **5** knih z **české literatury 20. a 21. století**
 - *zbylých 6 knih si můžete vybrat podle sebe*

+ v celém seznamu 20 knih musí být minimálně **2 x próza, 2 x poezie, 2 x drama**
+ od jednoho autora můžete mít v seznamu jen 2 díla (více ne)
- **Svůj vlastní seznam literárních děl odevzdává každý student sám řediteli školy (do 31. března pro jarní termín, nebo do 30. června pro podzimní termín)**
- U ústní zkoušky si vytáhnete jedno téma (**jednu knihu z Vašeho seznamu**).
- K této knize dostanete Pracovní list, na kterém je
 - Umělecký text – úryvek, kousek textu z té knihy
 - Neumělecký text – jiný text (z novin, učebnice, internetu, reklama...)
- Tyto texty budete u zkoušky rozebírat
- **Na přípravu** k ústní zkoušce máte **20 minut** (tzv. „potítko“ – zde si připravujete to, co budete říkat učitelům)
- K přípravě dostanete i **strukturu zkoušky** (na co byste měli umět odpovědět) – obecnou strukturu můžete najít zde: <https://maturita.cermat.cz/menu/maturitni-zkouska-2020/zkousky-spolecne-casti/cesky-jazyk-literatura/ustni-zkouska-z-ceskeho-jazyka-a-literatury>
- Samotná ústní zkouška, kdy **mluvíte** a odpovídáte na otázky učitelů, trvá **15 minut**
- **Hodnocení** jste za to, jak dobře jste určili všechny body struktury + za to, jak mluvíte (spisovně, rychle/pomalou, k věci, jaká používáte slova)

CO VŠECHNO BYSTE MĚLI ZNÁT K MATURITĚ Z ČJL?

Najdete v katalogu požadavků k společné části maturitní zkoušky - Český jazyk a literatura ke stažení zde: <https://maturita.cermat.cz/menu/katalogy-pozadavku>

Zdroje informací [cit. 2020-02-28]:

- < <https://maturita.cermat.cz> >
- Katalog požadavků k společné části maturitní zkoušky - Český jazyk a literatura: <<https://maturita.cermat.cz/menu/katalogy-pozadavku>>
Kritéria hodnocení <<https://maturita.cermat.cz/menu/maturitni-zkouska-2020/kriteriia-hodnoceni>>